

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

ÉS A SZILÁGYSOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI EGYLET KÖZLÖNYE.

H. 196/228

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Márcz. 15-től decz. 31-ig	3 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
NAGY LÁSZLÓ.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón a gymnasium épületében,
hová az előfizetések és a kéziratok küldendők.
Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Előfizetési felhívás

„SZILÁGY-SOMLYÓ”

társadalmi hetilapra.

Lapunk a Szilágyság összerdekeinek elmozdítását tűzi ki célul, miért is határozottan **magyar nemzeti** szellemben a külföldi érdekek összeegyeztetésére, és így **együtt** társadalmi, gazdasági és közmívelődési fejlődésre fog törekedni.

Vezérczkkeink minden a Szilágyságot közvetlen érleklő s nem politikai kérdés megvitatásával, **heti szemlénk** a hazában s külföldön történt nevezetes események rövid és megjegyzés nélküli közlésével, **tárczáink** szépirodalom terjesztésével fognak foglalkozni. Közlünk megyei s helyi híreket. A hirtika lapunk keretében helyt nem foglal.

Lapunk tartalmát több hirneves író dolgoztatival reméljük gazdaggá tehetni. Már nyertünk e részben határozott ígéret országos hírű publicistánk s íróink **P. Sámárny Károly, Szász Károly** s

Páskuj Lajos uraktól, és így teljes bizalommal reméljük viszont a t. közönségtől lapunk anyagi pártolását.

Az előfizetési feltételek lapunk élén közölvék.

Nagy László,

felelős szerk. és laptulajdonos.

Tapody Tamás,
lapvezér.Bartha Iván,
főmunkatárs.

Sz.-Somlyó, 1883. márcz. 15.

Mottó: Hass, alkoss, gyarapíts:
S a haza fényre derül.

Nincs olyan kis porszem, mely a nagy mindenségben szükség feletti lenne; nincs olyan kis atom, mely a világegyetem összetartozandóságát elő ne segítené; nincs olyan kis méceses, mely az universumot ragyogó fényvel elárasztó nap mellett, legalább egy kis kunyhót megvilágítani hivatva nem volna. E tagadólág állító jelzők adják meg a magyarázatát annak, hogy az a kis porszem, szép magyar hazánknak csak egy kis atoma, Szilágy-Somlyó maga is akar járulni egy kis méccsel hazánk általános műveltségét terjesztő nagy szellemi működésének kiegészítéséhez.

A megszökött rab.

— Rajz. —

Ki volt Gida Máté?

Gida Máté egy nagy bűnös volt. Bűne volt az, hogy a harmadik gymnasialis osztályból mért nem lépett az első cipész művészeti gyakorlati tanfolyamra. Meg is bűnhődött érte s meg is érdemelte.

A sors, e szigorú bíró, életfogytiglani kényszermunkára ítélte — 500 frt évi fizetés mellett. Kinevezték őrnek egyik vidéki nagyobb városban egy állami hivatalnál.

Még ez mind hagyján, mert mint Máté barátunk gondolta ez még nem is büntetés, de éppen ez a gondolata, vagy jobban mondva, gondatlansága idézte elő, hogy büntetése súlyosbított.

Megtalált házassodni a szerencsétlen. Vett egy feleséget, ki ideig-óráig perczeit (de csakis perczeit) megédesítette ugyan, de később valóságos kegyetlen porkolábjává lett.

De hát nem is lehet kívánni a szegény asszonytól, hogy mindig édes perczeket idézzon elő férjének, ez általában nem is szokás, aztán meg még házasság első évében, az első újévi gratulatókor, mikor egy sipító fiangyal üdvö-

A világosság korszellem, mai napság olyan, mint a ragyogó nap, mely fényével bevilágít hegyet, völgyet egyaránt. Amde a nagy nap fényét nem bírhatja, melegét nem élvezheti a természet akadályai által elzárt vidék sokban elmaradott nemzete.

A mi vidékünk, melynek neve Szilágyság, a mult idők küzdelmeiben olyan volt, mint a Mahumed koporsója, mely ég és föld között lebegett, s melyhez ma az anyaország, holnap pedig a testvér „Erdély” tartotta törvényes jogát szüntelen, s még a hallhatatlan költőnek ama szép, örök becsü szavai után is:

„És az idő eljött, bár nem hamar,
De nem is későn még, midőn
A két ország egygyé olvadt,
S midőn egygyé lett mind a két magyar.”

Évtizedek multak el, hogy az összekötő kapocs nem csak a két testvér hazát forrasztotta össze: hanem maga is egészen a nagy haza kiegészítő része lett.

De a kiegészítés után, mult, közvetítő szerepe csak a kötelesség-teljesítés tudatában nyerte jutalmát, s míg a hazának észak, kelet, dél és nyugot végvidékei megkapták a megélhetésnek több kevesebb eszközeit:

zölte a családot, ekkor még jól ment minden, de már a második évben, mikor egyszerre kettő, a harmadik, negyedik, ötödik évben újra egy — szerencsére mind fia — kezdtek gratulálni, bizony Máténé asszonyom — daczára, hogy nem félhetett attól, hogy a kiesiket el nem tudja tartani — már t. i. az elválasztásig — bizony-bizony méltán változott át mérges porkolábbá, ki a fegyenczet kihágásaiért gyakran súlyos fegyelmi büntetéssel illette.

Igy aztán 25 éves korától 45 éves koráig méltán megszürkült Máté, s minden léptéről felismerszett a bűnét megbánó bűnös töredelme.

* * *

Az már szent igaz, hogy nálunk mindenütt feltalálható a humanizmus. Nem a Máté dolgaira vonatkozólag mondom, sem nem a beköltözni vágyó bukovinai magyarokat nem segélyző magyar társadalomra, mert hisz ugy Máté, mint a bukovinaiak elvégzik a magukét, hanem a központban „a kutyák szellemi kiművelésére alakult országos egyesület”-re vonatkoznak soraim; mert már a magasztos eszme létesülése, mit ez egyesület czimében is kifejez, azt bizonyítja, hogy nálunk a humanizmus úton, utfélen található. (Ez esetben talán lehetne a humanizmusnak más nevet is adni.)

TÁRCZA.

A JÉGEN.

— Románéz. —

Együttjárt a korcsolyázni
Egész losszú élen,
És örökös hűzerelmet
Esküdtek a jén.

De a mint elolvadt a jég,
A csábító eltűnt
S az esküdt örökös hűség
Tavasza már megszűnt.

S a szegény lány, egy szegényét
Már nem titkolhatja
Egy rosz perczben elfogamzott
Setét gondolatja.

És a viszony, mely a jén
Oly vigin kezdődött,
A Dunának hullámiban
Szomorún végződött.

PÁSKUJ LAJOS.

mi, mint kötelességet teljesített szolgák elfeledve lettünk.

Pedig a nagy test élete csak úgy lesz teljesen biztosítva: ha a vérkeringés törvénye szerint a központ táperezjét hozzánk is elküldi.

Azonban „néma gyermeknek anyja sem érti szavát,” mondja a példaszó. És mi épen arra akarunk vállalkozni:

ismerjük meg önmagunkat, ismerjük meg szükségleteinket, ismerjük meg az eszközöket, a melyekkel szükségleteink megszerezhetők.

Az önismeret első lépése az, hogy habár, Szilágymegye két egész és egy rész vármegyéből lett alkotva össze, ma már e háromság egygyé olvadt s egységben kell hogy találja létfeltételeinek kielégítését;

e célra szükségünk van egy olyan közegre, a mely megtanít minket az egyesült megye multjára; eseteli jelenünket s irányt ad a jövő mennél szorosabb összeforradás utjaira nézve;

ehez egyedüli eszköz a Maenelius Agrippa örökbecsű meséjének alkalmazása, mely szerint a tagok életképessége a gyomor táplálása által lesz valósítható.

Imé ezekben van körvonaloza egy „Szilágy-Somlyó” cím alatt megindítandó lapnak törekvése.

Lapunk nem akar sem politikai, sem felekezeti pártállást foglalni el, de irányt akar adni: a népnevelés, társadalmi élet, mezőgazdaság, ipar, állattenyésztés, s egy szóval mindazon ügyekre nézve, a melyek e megyének magyar nemzeti, törvényes hivatására, egy testté olvasztó közszellem felébresztésére, népnevelési kötelességszerű hivatására szükségesek s elodázhatatlanok.

Érezzük mi, hogy a munkásságnak fennebb néhány sorban ecsetelt tere sokkal szélesebb mező, hogysem annak szakszerű, s minden irányban helyes megművelésére a siker reményével vállalkozhatnánk. Ámde érezzük azt is, és ezt bátran kimerjük mondani, hogy e mezőnek igen nagy része — ha nem is hever egészen parlagon, de igen-igen nagyon elhanya-

Hogy miért hozom én ezt fel? Hát nem említém? A „kutyák szellemi kiművelésére alakult országos egyesület” s annak e nemcs cél elérésére rendezett „jótékony” sorsjátéka nevezetes befolyással lón a Máté életére.

A Máté főnöke is nagy cynopatha (bocsánat e szóért) volt s így hozzá is küldetett szíves elárusítás végett 10 db. sorsjegy — ajánlva. A sorsjegyeket pedig senki sem árúsihatja el könnyebben, mint egy hivatal-főnök, neki kész vevői vannak, a hivatali személyzet; s a Máté főnöke igen-igen jószívű ember lévén nem akarta megfosztani Mátét annak lehetőségétől, hogy egy 10,000 frt értékű ezüst készletet nyerhessen. — Így tehát két db. sorsjeggyel a nagyságos ur meg is kínálta Mátét s Máté a havi fizetésből a hó két utolsó napjára kiszabott egy frttól a sorsjegy — vagy tán a nagyságos ur — kedvéért meg is vált.

Persze, volt otthon aztán zsörtölődés, Zsuzsánna asszonyt alig-alig tudta lecsendesíteni Máté, s csak épen azzal önthette le az asszony haragjának tüzet, hogy: hiszen holnapután prima lesz, az időszaki megváltásnak napja.

Bele is nyugodott Zsuzsánna, sőt megkedvelte a két sorsjegyet, hátha ezzel épen nyerni fognak, 10,000 frtos service, az üstönt eladva

golva van. Azért mi ezennel felvesszük a munkának terhét, s reméljük, sőt elvárjuk, hogy e megyének minden önzetlen pártolója, a ki érez magában képességet, kész is leend szellemvilágának egy-egy sugarával bevilágítani az általunk felölelt mező egyik-másik terét, avagy anyagi támogatásával biztosítani a vállalat működésének sikerét. Ugy legyen!

NAGY LÁSZLÓ.

Levelezés.

Egy jó vidéki lap feladata.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Tisztelt barátom! Ma már alig van házánkban műveltebb város vagy vidék, melynek helyi érdekű lapja ne volna, de fájdalom, a vidéki lapok legtöbbje vagy nem tudja, vagy nem akarja feladatát felfogni, vagy nagy politikai kérdésekkel fujja fel magát egész a fővárosi lapokkal versengésig, vagy egyes politikai pártok tulásainak hódol, vagy — mi leggyakoribb eset — a lap kiadását üzletnek tekinti.

Szerény nézetem szerint a Szilágyságnak ezek egyikére sincsen szüksége. Egy oly kis és szegény vidék nem tarthat el egy nagy politikai lapot; de különben is az olvasni szeretők hozzájuthatnak oly fővárosi lapokhoz, melyek egy kis vidéki lap tekintetben nem versenyezhet. A mi a pártdolgozatok illeti, azokból is kijutott nekünk bőven; és a pártvillongások a mellett, hogy társadalmi életünket nagy részben feldúlták, sok embert tönkre juttattak, politikai viszonyokon sem változtattak sokat. Egy jó vidéki lapnak, ha feladatának komolyan meg akar felelni, nézetem szerint első és főkötelessége az illető vidék érdekeit hiven és tüzetesen képviselni. Egy oly vidéki lap, mely ez irányban van vezetve, igen nagy hasznót tehet az illető vidéknek az önismeret fokozása által, sőt becses adalékokat szolgáltat nemcsak a fővárosi journalistikának, hanem a kormánynak és törvényhozásnak is.

Valahányszor oly vidéki lap akad kezembe, melynek élén nagy fontoskodó arccal magas politikához szóló vezércikket olvasok, mindig a régi mese költő mesterséges békája jut eszembe, mely ökor nagyságra akarta magát felfujni, míg végre szétrepedt.

Lapodnak az én felfogásom szerint mindekelőtt e szegény vidék közgazdasági érdekeire kell figyelmét fordítani. Talán ha lapodban egy

annyi, mint 8000 frt, ezzel falura vonulnak, vége az irodai rabságnak, lesz Mátéből földes ur.

El is akarta venni a sorsjegyeket a Máté kezéből, de ez megnyugtató:

— No ugyan mit gondolsz, tán csak nem vagyok gyermek, nem veszítem én el, béteszem tárczám fenekére, ott kényelmesen elfér.

El is ment délután Máté a hivatalos óra után sétálni, séta közben gondolkozott is. Rég nem tette már.

Elgondolta, hogy hátha csakugyan nyer, s elgondolta, hogy milyen jó lenne már egyszer a fiúcskáknak is, a Zsuzsának is valami ajándékot vinni haza. — Mintha már meg is nyerte volna a lottót, belelovagolta magát az ajándék vételbe. De mivel vegyen. Pénze nincs. Oh, lesz holnapután s lesz azután még több, addig pedig a két sorsjegyre ad Simi zsidó 50 krt.

El is ment Simi zsidó boltja elé, meg is mondta, hogy miért jött.

Simi zsidó adott is 50 krt, nem ugyan a sorsjegyre, hanem, mert ismerte a Máté ügyü becsületességét, de azért a sorsjegyet is eltette.

Megvásárolva sok mindent — sokat, mert hatnok kellett vásárolni az 50 krból — haza siet Máté, elmondja, hogy mit csinált, meg is bánta — a háta. Zsuzsa asszony szerelmes lett

szellemi központ támad, sikerülni fog az évtizedek mulasztását valahogy helyrehozni.

Száz millióba került vasutvonalaink között, melynek adóterhét a Szilágy is csakugy viseli, e szegény vidék valóságos elhagyott szigetet képez, honnan a legjobb termékek is alig szállíthatók nyereséggel a világpiacra, pedig kétségtelen, hogy a kereskedelem áldásaiban csak is azok részesülhetnek, kik kellő közlekedésre tehetnek szert. Mi haszna terem kitűnő borotok, s az egész országban páratlan gyümölcsötök, ha közlekedési eszközeitek gyarlósága miatt az elsőért alig kapjátok meg a munka árát; az utóbbit pedig épen piacra sem hozhatjátok.

Én régen felismertem volt e bajt s ez ügyben kétszer jelentem meg szülőföldemen még annak idejében, de akkor még a fülek süketek voltak. Most talán már meg fognak bennünket hallgatni; meg, kívált ha megtudják, hogy a dunamellékiek sokkal selejtebb szőlőjének mázsáját néha 15—20 frttal képesek eladni; s a pesti piacot a vidéki jó gyümölcs hiányában olasz termények árasztják el. Ha lapod, melynek hosszú és virágzó életet óhajtók, csak egy viczinalis vasut létrehozását fogja eszközölni: a Szilágyság örökké áldással emlegetheti.

Ott van másfelől a mező — és kerti gazdaság. Nem tudom, ha most is úgy van-e, mint volt régen, de a minőre én emlékezem az gazdaság nem lehetett áldást hozó. Tudtommal a commassatiók még maig sincsenek végre hajtv, e nélkül pedig igen nehéz jövedelmező intenzitást gazdaságot űzni. Külömben is igen jó lesz a tapasztalt gazdák megértetik a vidék községgel, hogy a Szilágyság mostani az ősi csekély mértékben eltérő gazdálkodása meniben okszerű, vagy okszerűtlen; s ha nem job lenne-e a munkaerő nagyobb részét aparmtenyésztésre, a kopár hegyek erdővelbeültetésére s a kerti gazdaságra fordítani?

Ott van az iparügy, melyre nézve ha jól tudom a Szilágy újra annyira kimarad mindennemű combinatióból, hogy még a minenütt jelenvaló gróf Zichy sem látogatta meg. Pedig egy jó iparos iskola, egy jó vinczellér-kpezde, ha valahol, a Szilágyban ugyan helyé lenne.

Azt sem hiszem, hogy a Szilágyság közoktatás ügye oly fényesen állana, hogy semmi javítás ne férne el rajta; sőt, mint a imutatásokból látom, alig vannak rosszabbnálótalt iskolái az országnak.

Mindezek tisztelt barátom s ezen kívül annyi más érdek várja ott a feljauló és támogató szót, mert hiában azt szokk mondani, szemérmes koldusnak üres a táskája. Kérni, már a két sorsjegybe dult, fult, ltét elválással is fenyegette.

— Hiszen nem adtam el sorsjegyeket, az a miénk, számaikat feljegyezni 256 series mindkettő 10 és 11 számmal, ehetelejtse te se.

De az asszony nem nyugdott.

— Bizony isten, ha a szmol kijönnek s te nem kapod meg a nyerenmyt én elválok, lányunk úgy sincs, a fiuk aradjnak neked, én megyek a bátyámhoz Billba.

— No nyugodj meg, átha nem is nyerünk.

— De nyerünk, én érem, hogy nyerünk, szolt az asszony, s mérgéln majdtem elkezdte a sirást.

Történt pedig, hogy a következő hó elsőjén a huzás megtörténi az egyik sorsjegy csakugyan a főnyerenmyt nyerte el. (Ez kérem nem véletlen, mi llyt nem foglalhatna a legujabb fogalmak szent a beszélyekben, mert hiszen ha más nyerte volna el a főnyerenmyt, annak a történetét bzéltem volna el.)

Máté elsápadnikor a hivatalban arról értesül, rögtön — hatalos óra után — megy Simihez.

— Hol van Simi? Adja ide a sorsjegyet, fizetem az 50 krt.

— Simi nist itthon. Elment Pestre — fellel a zsidóné — csoda sorsjegyről beszél az ur.

sürgetni és folyamodni kell nektek is; fölhasználni az információ minden módját és eszközét, társulni és egyesülni minden jóra, ha türhetően megakartok élni.

Engem, mint őszi szél az elrabolt falevelet, messze dobott töletek a végzet, de azt a természeti ösztönt, mely embert szülőföldéhez köti, nem semmisíti meg sem idő, sem távolság. Ezt nem a közvéleménnyel kaczerkodásból mondom, mert attól többé nincs semmi kívánni valóm, hanem annak bizonyítására, hogy részvétem állandóan kísér benneteket, s örülök, ha hasznos lehetek valamiben.

Tárczádat — illetőleg lapod tárczáját töltsd meg a Szilágy multjának és jelenének ismertetésével; szerkesztői tárczádat meg töltsék meg számos előfizetőid. Isten veled.

Budapest, 1883. febr. 26.

P. SZATHMÁRY KÁROLY.

Levél a lapvezérhez.

Szathmár, 1883. márcz. 2.

Főtisztelendő igazgató ur!

Becses levelét nagy örömmel olvastam; mivel az értesemre hozta, hogy feledhetlen szülőföldem, a kedves Sz.-Somlyó egy lépéssel ismét előbbre halad, midőn „Lapot” ad ki.

Isten áldása legyen a munkán és derék tevékenységű munkásain!

Mivel főtisztelendőségged megtisztelő sorai-
ból azt is megértettem, hogy az „I-ső szám”
nyár pár hét múlva napvilágot lát, hogy már
abban legyen dolgozatom, mely „rendes mun-
kás”-ként mutasson be az olvasó közönség-
nek, meglevő költeményeimből (ujak készitése,
elfoglaltságom miatt időm nem lévén), küld-
dő három darabot. Tessenek tetszésük szerint
válogatni közülök.

Az ide mellékelt 50 frt, azaz ötven frtért,
kérem magamat az éves előfizetők közé beje-
gyeztetni.

Egyébiránt maradok

PÁSKUJ LAJOS.

apát kanonok.

Ezen elmozdításra, melyet városunk egyik
jeles szülötte az itt közlött nyilatkozatával lap-
vezérünk közlésére készséges szellemi köz-
reműködésével úgy, mint anyagilag gazdag párt-
fogásával biztosított, oly jelenség, mely e város
sarlócskájának a szép és nemes iránti lelkesült-
ségéről fénytanubizonyítást tesz.

Adja az, hogy a távolból is hön sze-
rette szülőföldölvirágzására mondott óhajta-
teljesülvén, a nesz sziv örömeinek e fölötti

— Az én sorsjegyeimet, miket tegnapelőtt
itt zálogba tettem. Utolsó forintomon vásárol-
tam azokat.

— Mit gondolsz, az ur, az én férjem fogad
el egy forintot zálogba, az én uram nem handlél,
az én uram kereskedik. Ő azt mondta, hogy
megvett tegnapelőtt tőrtől két sorsjegyet, ha
előfizessék ki a fizetési 50 krt, itt van tes-
sék, nem akarja elvenni, én vissza nem veszem.

Máté elbámul, öntetlenül átveszi az
50 krt, gondolkodik, hirtelen indul.

Haza ugyan hazatér, de nem mert be-
menni az asszony elé, félt a ház hijjára, le-
oldá nadrágszíját, annak segélyével megszö-
kött e földi élet börtönéből.

Az asszony délből várja férjét. Az nem
jön, gyanakodni kezd, véletlenül a hiuba kell-
vén menni, meglátja férjét a ház előtt. Előbb egyet
bámul, aztán méltatlankodva kiált:

— Hü! az akasztófára megcsökött a
gyermekétől, pedig a figyelmeztetéseket mind az
apának dukálnak, s most mindegyik a nyakamra
hagytá.

No de azért felnevelgette őket, a hogy
mindeniket.

BARTÓ IVÁN.

nyilatkozatát mielőbb és minél hosszabb időn
keresztül üdvözölhessük.

Mély tiszteletünk és nagyrabecsülésünk
kifejezése mellett, a nagybecsű pártfogásért
ezennel szívélyes köszönetet mondani, kedves
kötelességének tartotta

a szerkesztőség.

Heti szemle.

E rovat célja az, hogy lapunk előfizetői
közül azok, kiknek netalán nincs módja abban,
hogy a világ folyásáról s hazánk fontosabb
eseményeiről értesülhessenek, legalább némi
tájékozást szerezhessenek maguknak. Jelenleg
izlettetőül egy pár fontosabb eseményt.

Külföld. Londonban a közelebbi időben folyt
le a dunai conferentia. Ez értekezletnek célja
az, hogy a Duna folyamán a hajózás s más
fontos érdekek felett, ki örködjék. Ránk ma-
gyarokra nézve azért fontos ez ügy, mivel Du-
nánk a kereskedelemnek igen hatalmas útja, s
ha az ellenőrzésben kellőleg nem lenne bizto-
sítva befolyásunk, hazánk kereskedelme s köz-
vetve hazánk nagy veszteségeket szenvedhetne.

Belföld. Az országgyűlés 7—8 nap óta az
igen nagyon fontos „középiskolai törvényjavas-
lat” felett tanácskozik. Ennél fontosabb tárgya
az országgyűlésnek még nem igen volt, mert
e törvény lesz hivatva megvetni hazánk mű-
vültsége fokozatának alapját. Figyelemmel fog-
juk kísérni.

Hireink.

— Az erdélyi ev. ref. püspökség főiskolái-
nak tanári kara folyó hó 18-án kezdve Zilahon
gyűlést tart. Legyen üdvözölve e tanári kar
általunk is.

— **Műkedvellő-társulatunk** primadonnája
György Ilona k. a. közelebbről tartandja es-
küvőjét J. Ottlik György urral.

— **Városunk főjegyzője** T. Virág Lajos ur
a Bukovinából visszatérni kívánczó fajroko-
naink utiköltségeinek fedezésére két ízben 39
frt 15 krt szíveskedett gyűjteni, s ezt — a
mint lapunkat értesíteni szíves volt — felküldte
a „Pesti Napló” szerkesztőségének. E szép tett
önmagában hordja dicséretét. Az adakozók név-
sorát a jövő számban közöljük.

— **A magyar általános biztosító-társaság**
— önk. tüszöltö-egyletünk részére 25 frt összeget
adományozván, — ezért köszönetünket nyilván-
ítjuk. Szilágy-Somlyó, 1883. márcz. 4-én, a
parancsnokság nevében Virág Lajos főparancs-
nok, Barathy Mihály segédtsízt.

— **A fősorozás** városunkban befejeztetett,
a szilágy-somlyói járás sorozó-bizottság polgári
elnöke, szeretett polgármesterünk Gencsi Sán-
dor, a sorozás megkezdése előtt és annak be-
fejeztével a sorozó-bizottság tagjai részére, disz-
ebédet adott. A közös hadsereg és honvédség
sorozó-bizottság tisztikara, körünkben időzésük
alatt kiváló figyelemben részesült; megva-
gyunk győződve arról, hogy édes emlékekkel
távoztak el körünkben.

— **Besoroztatott az idej fősorozásnál** Sz.-
Somlyó városából az I. korosztályból 10, a II.
korosztályból 1, a III. korosztályból 5, ösze-
sen 16, ebből a rendes jutalékba 10, póttarta-
lékba 1, tartozásba 1, a honvédséghez 4, felül-
vizsgálatra minősített 1, törvénytelen távol-
lévő 24, töröltetett 3. A sz.-somlyói sorozó já-
rásból az I. korosztályból 31, a II. koroszt. 11,
a III. koroszt. 31, összesen 73, ebből a rendes
jutalékba 52, póttartalékba 5, tartozásba 13, a
honvédséghez 3, felülvizsgálatra minősített
38, törvénytelen távollevő 67, töröltetett 22.

— **Meghívás.** A sz.-somlyó-vidéki gazdas.
egylet 1883. évi márczius hó 27-én d. u. 2 óra-
kor saját helyiségében rendes közgyűlést tart,
arra az egyleti tagok meghívotnak. Sz.-Somlyó,
1883. febr. 27. Bocsánczy, egyl. igazgató.

CSARNOK.

Báthori árnya.*)

Folydogál a Kraszna; csendes, oly nyugodt most,
Hogy alig szegélyzi partszéllal a Púpost.
Hej pedig e csendes kis folyócska régen,
Csak alighogy elfért itt e völgy-vidéken!
Else fért; hisz' így tört Szenthegy oldalán át,
Melynek most alighogy meg-megmossa lábát.

Ezt vizsgálva ültem egy tavasznapon ott,
Hol a hegytetői várak összeomlott.
Édes érzetekkel telve néztem itt szét,
Méregetve a „Réz” s a Meszes gerincét,
Néztem a Berettyót ringató vidéket,
Néztem Kraszna mentén a kék dombtetőket,
Azt a völgyi rónát, melyen a mi „Krasznánk”
Füzbokor-szegély közt kigyózdik le hozzánk.
Méregettem szemmel azt a hármas ormot,
Melynek teste délről mély völgyekbe omlott.
A Bökény s a Csorgó lassanként, de folyton,
Hegylábnak raká le azt a Krasznaparton.
S épp' e lábon épült ezek kis lakása,
Hol az ősi várnak foly a porladása.

Hej, ha így omolt le fönt és lent a várak:
Rátok házikókra, rátok hát mi várhat?!
Itt csak kórakás van; lent a szikla várfal
Küzd a vén időnek rágó vasfogával.
Kik, s miként emelték hajdan érczkövekből?
Van-e, s hol egy porszem a rakó kezéből?...

Kőhalomra dülve így a mint tünődtem,
Mint a fáradt vándor test-skedélytörötten:
Mélázásom közben meglepett az álom,
Képzelmem repesve járt bérce-, völgyi tájon.
Néztem ezt is, azt is, hátha ősi emlék,
Fütlől fáig kértem a multak letűntét.
Gondolatban lelkem elszállt ősidőkre,
Hátha ráakadna ottan a dicsőkre.

Végre türelmetlen ily szavakra keltem,
Hogy a Kraszna tükrét, új szemügyre vettem:
Kraszna! a te tükröd kis ezüst szalagja,
Nemde e hegy tömböt rég körülzaladja?
Mond csak áradáskor, tán ez ősi emlék,
Készti duzzadásra völgyed ősi keblét?
Mert ha vadvihar száll a Meszes tetőkre,
Föltűnik kicsinyben medred ősi tükre.

Hej! te őstanu vagy mond regéld el azt, hogy
Völgyed ősi fénye, lételőnye mért fogy?
Kérdezősködém már aggtól s gyermekektől,
E regés vidékről a letűnt időkről;
Kérdeztem pataktól, — csak susogva szólt ez, —
Szóltam Bérczetőhöz, szóltam rengeteghez;
Lestem válaszát a bájdalu zenérnek,
Tudnivágyódásim célhoz így sem érnek.

(Folyt. köv.)

TAPODY TAMÁS.

Szerkesztői üzenetek.

— Sz. K. Budapest. Hálásan vettem nagybecsű
ajánlatodat s biztosítalak, hogy nem fogok vele vissza-
élni.

— P. L. Szatmárt. A triásból a legszebbikét mai
számunk közli, a más kettő is ékesíteni fogja lapunkat.

P. Sz. K. Köszönet a küldeményért. Lakásod szá-
mát óhajtanám, hogy a lapot oda küldjem.

N. K. Kolozsvárt. Az „ujabb beszélyekből” az első
küldeményt várjuk.

— L. F. Zsibó. A szép eszme gondosabb kidolgo-
zást igényelne. Becses küldeményeit köszönettel veendjük.

— Br. B. F. Brassó. A „messzi távolból” küldendő
szellem-szikkákat előre is üdvözlöm.

*) Ezen rovat alatt Sz.-Somlyót és vidékét ér-
deklő regés adatok közlésére nyitott tér. Nagy szol-
gálatot tenne a megkezdett költemény egységes egész-
sége való kidomborítása érdekében az, a ki a szomszédos köz-
ségekben ismeretes mondák, regék és helyi értékű köz-
mondások közlésével ez ügyet a legközelebbi szám meg-
jelenéseig előmozdítani szíveskednék.

Szerkesztőség.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy

életbiztosításokat Sz.-Somlyón

a városházánál levő lakásomon felveszek, s a biztosításra vonatkozó felvilágosításokkal a legnagyobb készséggel szolgálok.

Virág Gyula,

a magyar általános biztosító-társaság
életbiztosítási felügyelője.

TELEGDY MÁRTON,

Sz.-Somlyón (plebánia épület).

Husvételre ajánlja újonnan berendezett női-, férfi-lábbeli, glace kesztyű és

férfi-kalap raktárát.

Husvétli nagy választéku ajándék-czikkeit.

Valódi Kölni öntöző-vizét és angol illatszereit, jól berendezett **FÜSZER-ÜZLETÉT.**

ÜZLETHELYISÉG VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

vendéglői üzletemet

folyó évi Szentgyörgy naptól fogva,

jelenleg Sztojka Flora ur által lakott vendéglői helyiségbe (takarékpénztárral átellenben) teszem át.

A nagyérdemű közönség eddig tanúsított kegyes pártfogását megköszönvén, ez kényelmes ellátás, jutányos, izletes ételek és italok pontos kiszolgálása mellett ezutánra is legfőbb törekvésem leendő.

Szilágy-Somlyó, 1883. márczius hó 15-én.

Tisztelettel:

FINGER LAJOS,

vendéglős.

PÖSNER ÁBRAHÁM

okleveles gépész és rézműves

ügynöke GROSSMANN és RAUSCHENBACH budapesti első magyar orsz. gazdasági
gépgyárának **Szilágy-Somlyón.**

Tisztelettel értesíti a n. é. gazdász urakat, miszerint sikerülvén több világhírű gépgyáros bizalmát megnyerhetni, miáltal képes mindenféle mezőgazdasági és borászati célra használó gépekből nagy választéku raktárt tartani, s azokat jutányos gyári árban, részletfizetés és teljes jótállás mellett árusíthatni, — és pedig: jó váltók ellenében usfél évi — de sőt nagyobb gépeket egész három évi egyenlő részletek fizetése mellett.

Ezen részesítendő kedvezmény által még a kisebb mezőgazdának is alkalma nyílik olyan, s anyi gépet magának beszerezhetni, melyet viszonyához mérve legezelszerűbbnek lát, és ment azon sok kellemetlenségtől melynek saját szakavatatlan géprendelése által ki volt téve.

Ajánlja továbbá: Dús készletét házi és utcai **szivattyukban**, kei és tüzi **fecskendőkben**, mosó és szeszfőző **üstökben**. Ajánlja végre nagy választéku **ércz-koporsó- és varrógép-raktárát**, melyek meglepő jutányos árban árusíttnak.

Szeszgyáarak, gőzfürdők és Cognac főzdék készítését, valamint **gőzmal-mok, fűrésztelepek és olajmalmok** berendezését elvállalja.

Javító gépműhelyében pedig, bármily gépjavítás a leggyorsabb, jutányos ár mellett eszközöltetik.